

ВПЛИВ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ В КРАЇНІ

Багато всесвітньо відомих істориків, філософів, економістів, письменників, людей інших професій, вважали політичну економіку однією з провідних наук. Окремі проблеми економічної теорії (наприклад, вартість, ціна, гроші, податки та інші) досліджувались ще у працях мислителів Стародавньої Греції – Платона, Аристотеля. Саме слово “економіка” походить від грецького слова “oikonomia” і складається із слів “oikos” – дім, домашнє господарство, і “nomos”- закон, що означає “управління господарством”. Вона нерозривно пов’язана з виробництвом матеріальних благ. Відомий економіст П.Самуельсон стверджує, що предметом економіки є:

- 1) наука, що вивчає, як люди здійснюють організацію виробництва і споживання;
- 2) наука про дії, що включають обмінні операції між людьми;
- 3) наука, що вивчає, як люди роблять вибір, щоб використати рідкісні ресурси для виробництва різних товарів та їх розподілу;
- 4) наука, що вивчає людей, у їхньому діловому житті;
- 5) наука, що вивчає багатство;
- 6) наука, що вивчає, як можна вдосконалити суспільство.

Об’єктом економічного дослідження є економіка.

Економіка – це наука, яка досліджує проблему такого використання обмежених ресурсів, при якому досягається максимальне задоволення безмежних потреб суспільства. Економіка вивчає шляхи “кращого використання того, що ми маємо”. Оскільки наші потреби практично безмежні, а наші ресурси обмежені, ми не в змозі задовольнити всі матеріальні потреби суспільства. Єдине, що нам залишається, це добиватися максимального задоволення цих потреб.

Обмін – це відносини, завдяки яким товари та послуги рухаються від виробників до споживачів, і цей рух обслуговують гроші, ціни, торгівля.

Розподіл - це економічний процес формування індивідуальних доходів населення. Сутність розподілу визначається відносинами власності: у різних економічних укладах діють різні механізми і форми розподілу.

Споживання – це використання доходів і реалізація корисностей речей.

Відповідно змінюються і суб’єкти економічних відносин. Суб’єктами сучасної економіки є підприємець-інженер, робітник, який працює за контрактом, фермер, підприємець-банкiр, власники цінних паперів, вкладників коштів у банки, підприємство як юридична особа і держава в особі Центрального банку, Міністерства фінансів, центральних і місцевих органів влади. Відмінність між суб’єктами економічних відносин періоду Середньовіччя та сучасними очевидна й істотна.

Отже, чим складнішим стає економічне життя суспільства, тим більше буде різних дійових осіб економіки. Сучасна економічна теорія виконує такі основні функції:

Практична – що полягає у тому, щоб всебічно обґрунтувати необхідність і шлях вдосконалення прогресивних форм власностей, які найбільше відповідають інтересам людини.

Пізнавальна – полягає у тому, щоб розкрити суть економічних законів і категорій та форм їх прояву, притаманні їм внутрішні суперечності, механізм їх дії.

Покликана виробляти новий тип економічного мислення, а тим самим формувати сучасний світогляд людини. Важливим завданням економічної теорії є вивчення досвіду світового розвитку, запозичення на цій основі найбільш прогресивних економічних форм розвитку світової цивілізації.

Економіка складається з окремих галузей і їх комплексів, які об’єднуються в певну економічну систему.

Економічна система – це сукупність всіх виходів економічної діяльності людей у процесі їх взаємодії, спрямованих на виробництво, обмін, розподіл, споживання товарів та послуг, а також на регулювання такої діяльності відповідно до мети суспільства.

Основними елементами економічної системи є:

- ✓ продуктивні сили;
- ✓ технічно-економічні відносини;
- ✓ виробничі відносини або відносини власності.

Виробництво також має певну структуру. З цього погляду його можна поділити на матеріальне та нематеріальне.

Матеріальне виробництво охоплює ті підприємства і галузі, що виробляють матеріальні блага (промисловість, сільське господарство, будівництво), а також ті, що виробляють матеріальні послуги (транспорт, торгівля, комунальне господарство, побутове обслуговування, ремонт і пошиття одягу та

ін.) Нематеріальне виробництво охоплює галузі, в яких створюється нематеріальні блага (духовні та інші цінності), а також надають нематеріальні послуги (охорона здоров'я, освіта, тощо). В індустріально розвинутих країнах на сферу нематеріального виробництва припадає більше половини зайнятих. Структура виробництва може розглядатися і з позиції його поділу на первинне, вторинне та третинне. Така класифікація свідчить про те, що одні види виробничої діяльності є похідними від інших. Сукупність галузей, що обслуговують виробництво, становлять виробничу інфраструктуру. Це – транспорт, зв'язок, торгівля, фінансово-кредитна сфера, та ін. Галузі, які надають особисті послуги людині, задовольняють її соціальні і духовні потреби, становлять соціальну інфраструктуру. Від життя до смерті людина нерозривно пов'язана з економікою. І вона створює певну кількість благ працюючим. Тобто вона задовольняє свої потреби. Потреба – це необхідність у певних речах, бажання володіти ними. Кожна людина хоче мати своє житло, певного одягу. Потреби бувають матеріальні, які задовольняються певними речами, що мають матеріальне втілення, і нематеріальне, які задовольняються послугами освіти, культури, мистецтва.

Людина у своєму виборі товарів і послуг керується сумою наявних грошей; цінами і власними вподобаннями. Отже, задовольняючи свої потреби, людина стикається з економікою, а вона в свою чергу нерозривно пов'язана з життям людства.